

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/350/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616218194
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7616218194.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ, v právnej veci mal. G. X., P. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, dieťa rodičov: matky I. Ž., P. XX.XX.XXXX N. A. G. X., P. XX.XX.XXXX, pozbavených rodičovských práv a povinností, za účasti poručníka: Detský domov Spišské Vlachy, Lipová 13, IČO: 45005877, právne zastúpeného JUDr. Zuzana Burdová, advokátka, Prešov, Volgogradská 13, Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, na návrh navrhovateľov X/ M.. G. I., P. XX.XX.XXXX N. X/ D.. U. I., P. XX.XX.XXXX, A. Y. Y. XXXX/X, H. P. J., právne zastúpení JUDr. Iveta Fabiánova, advokátka, Zimná 58, Spišská Nová Ves a JUDr. Pavel Hagyari, advokát, Bratislava, Vlčkova 8/A, o zverení maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto, takto

rozhodol:

I. Z a m i e t a sa návrh navrhovateľov zo dňa 01.12.2016 na zverenie mal. G. X., P. XX.XX.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom zo dňa 01.12.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 01.12.2016, domáhali, aby im súd zveril mal. G. X., P. XX.XX.XXXX, X. Y. O. XX, XXX XX H. J., do náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Tento svoj návrh odôvodnili tým, že sú manželmi od r. 1984 a spolu majú štyri dospelé deti. Navrhovateľka bola v r. 2010 prijatá do zamestnaneckého pomeru ako profesionálny rodič Detského domova Spišské Vlachy. V r. 2011 jej bol ako profesionálnemu rodičovi a zamestnancovi detského domova pridelený mal. G. X. s nariadenou ústavnou starostlivosťou, kedy už päť dní po pôrode bol maloletý umiestnený do rodiny navrhovateľky. Rozhodnutím súdu zo dňa 18.03.2011 bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa mala realizovať v detskom domove. Maloletý v rodine navrhovateľky zotrval až do 10.10.2016, kedy bol nariadením detského domova premiestnený do inej profesionálnej rodiny príslušného detského domova. Počas prvých dvoch rokov výkonu ústavnej starostlivosti nad maloletým nebola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť v zmysle osvojenia maloletého na území SR prostredníctvom ÚPSVaR. Od r. 2013 bol maloletý zaradený do databázy medzinárodného osvojenia, avšak ani po ubehnutí ďalších troch rokov sa vo veci osvojenia maloletého, či už v rámci územia SR alebo mimo neho, z dôvodu nečinnosti ÚPSVaR nič nedialo. Do 07.04.2016 prebiehala výchova maloletého u navrhovateľky bez akýchkoľvek problémov, či už zo strany navrhovateľky alebo detského domova. Dňa 07.04.2016 bola navrhovateľka pozvaná na pohovor s vedením detského domova, kde jej bola ponúknutá možnosť vziať si maloletého do pestúnskej starostlivosti. K danej možnosti sa navrhovateľka vyjadrila, že nemá záujem o pestúnsku

starostlivosť o maloletého a to z dôvodu, kedy podľa internej normy detského domova nemôže zamestnanec detského domova mať v pestúnskej starostlivosti mal. dieťa, nad ktorým ako profesionálny rodič prenesene vykonáva ústavnú starostlivosť. Nakoľko navrhovateľka v tom čase neuvažovala o ukončení pracovného pomeru s detským domovom a naďalej chcela vykonávať túto prácu, nesúhlasila s pestúnskou starostlivosťou maloletého. Vedenie detského domova následne nanovo zaradilo maloletého do zoznamu medzištátneho osvojenia. Dňa 07.09.2016 na žiadosť detského domova absolvovala navrhovateľka psychologické vyšetrenie v AKP-Ambulancia klinickej psychológie pre deti a dospelých (D.. O. O.). Záver vyšetrenia bol doručený 27.09.2016 detskému domovu. Navrhovateľka bola so záverom vyšetrenia oboznámená dňa 07.10.2016. Podľa záverov psychologického posudku je navrhovateľka nevhodná pre prácu profesionálneho rodiča. Z lekárskeho nálezu psychiatrickej ambulancie MUDr. L. vyplýva, že vytykané povahové črty navrhovateľky sú nemenné, ustálené a nie sú liečiteľné, nejedná sa o poruchu osobnosti. Následne dňa 10.10.2016 bol maloletý z domácnosti navrhovateľky a navrhovateľa odvedený do inej profesionálnej rodiny. Záujem, blaho a riadne zabezpečenie potrieb maloletého má absolútne prednosť a determinuje starostlivosť, ktorá bude nariadená nad maloletým. Záujem maloletého považujú navrhovatelia za prvoradý pri akýchkoľvek postupoch a riešení týkajúcich sa maloletého, navrhovatelia maloletému zabezpečujú od jeho narodenia ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, telesný, duševný, mravný a sociálny rozvoj. Zameriavali jeho výchovu na rozvoj jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, posilňovanie úcty k ľudským právam a základným slobodám. Maloletý našiel v rodine navrhovateľov od svojho narodenia zázemie, ktoré ho v jeho najdôležitejších rokoch vývoja sformovalo. Stal sa od svojho príchodu plnohodnotným členom rodiny, kedy má veľmi blízky vzťah so všetkými deťmi navrhovateľov a samotnú navrhovateľku oslovuje „mamka“. Maloletý sa nestal len členom úzkej rodiny navrhovateľov, ale bol plne integrovaný aj do širšej rodiny, kde sa aktívne zúčastňoval všetkých rodinných osláv. Návštev na výročiach maloletého sa vždy zúčastňovala aj širšia rodina oboch navrhovateľov. Maloletý má v rodinnom dome navrhovateľov vybudované vlastné zázemie v podobe vlastnej detskej izby s hračkami, spolu so záhradou, ktoré mu poskytnutú priestor na jeho rozvoj. Má tak vybudované veľmi silné väzby so svojou doterajšou jedinou rodinou a odopieranie mu spolunažívania s navrhovateľmi, ako blízkymi vzťahovými osobami je priamo v rozpore so záujmami maloletého. Po odobratí maloletého navrhovateľom nebol navrhovateľom, ani nikomu z ich rodiny umožnený kontakt s maloletým, čo spôsobilo u maloletého silné záchvaty plaču, pomočovania, psychické vypätie a stres. Nebolo mu vysvetlené, prečo bol vyňatý z rodiny navrhovateľov. Dňa 21.10.2016 navrhovateľka zmenila svoje stanovisko zo 07.04.2016 a spolu s navrhovateľom sa rozhodli pre osobnú náhradnú starostlivosť maloletého. K zmene názoru navrhovateľov viedla skutočnosť, že navrhovateľka nevyhovela psychologickému posudku, na základe internej normy zamestnávateľa. Ukončenie pracovného pomeru k 31.10.2016, tak umožnilo navrhovateľom požiadať o náhradnú osobnú starostlivosť maloletého, kedy už navrhovateľka nebola viazaná internou normou detského domova. Toto rozhodnutie navrhovateľov bolo dňa 21.10.2016 zaslané vedeniu detského domova prostredníctvom emailu. Vedenie detského domova malo stanovisko navrhovateľov odprezentovať na stretnutí v rámci medzinárodného osvojenia maloletého v Centre pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Navrhovatelia majú však za to, že toto ich rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti maloletého nebolo vôbec prednesené zo strany vedenia detského domova voči centru. Kontakt s maloletým po jeho odobratí s rodiny navrhovateľov bol navrhovaný v rôznych formách, ako napr. telefonáty, návštevy a stretnutia s rodinou navrhovateľky, spoločné prechádzky. Dňa 27.10.2016 sa predošlý zámer stretávania sa s maloletým mení a stretnutia sú možné už iba raz do týždňa za prítomnosti súčasného profesionálneho rodiča maloletého. Telefonáty sú umožnené iba raz za týždeň. Maloletý nerozumie situácii, je zmätený a neustále chce ísť domov k navrhovateľom. Dňa 10.11.2016 bola navrhovateľka psychologičkou detského domova oboznámená, že začne prípravu s maloletým na medzinárodné osvojenie a vysvetlí mu situáciu, v ktorej sa nachádza. Dovtedy tak žiadne podobné rozhovory s maloletým neboli uskutočnené. Počas piatich návštev navrhovateľky a maloletého prebieha veľmi intenzívny osobný kontakt, objatia, otázky a prosby, aby sa mohol vrátiť domov k navrhovateľom. U dočasnej profesionálnej rodiny je maloletý nervózny a celý nesvoj. Zjavne tak trpí jeho psychický a fyzický vývoj, zároveň mu zo strany detského domova je prezentované, že navrhovatelia ho u seba viac nemôžu resp. nechcú mať. Takýto nútený stav proti vôli maloletého je v priamom rozpore s jeho záujmami a môže natrvalo poškodiť jeho zdravý psychický vývoj. V materskej škole vykazuje maloletý eminentnú zmenu správania, na čo upozorňujú a upozorňovali zamestnanci materskej školy. Od zmeny prostredia sa u maloletého začalo prejavovať negatívne správanie v kolektíve, kde je agresívny, nesústredený, nerešpektuje autoritu, nemá potrebu spať popoludní, pomočuje sa. Podobné správanie zaregistrovala i navrhovateľka pri svojich návštevách u súčasnej profesionálnej rodiny maloletého. V prípade medzinárodného osvojenia by maloletý bez

silného rodinného zázemia, ktoré nachádza u navrhovateľov, len veľmi ťažko zvládol, u preňho „cudzích“ ľudí, v úplne odlišnom kultúrnom, sociálnom a najmä jazykovom prostredí adaptáciu na nový život, bez ujmy na svojom psychickom vývoji. Navrhovatelia majú za to, že zo strany detského domova by mala byť vyvíjaná snaha o zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti s ohľadom na záujem maloletého.

3. Vo veci sa písomne vyjadril Detský domov Spišské Vlachy, ako poručník maloletého, písomným podaním zo dňa 10.04.2017, v ktorom uviedol, že biologickí rodičia maloletého výrazne zanedbávali starostlivosť o dieťa, nedokázali mu zabezpečiť primerané podmienky pre jeho optimálny vývin. Dňa 21.03.2011 bolo dieťa na základe predbežného opatrenia umiestnené do detského domova formou profesionálnej starostlivosti v rodine navrhovateľky. Od novembra 2011 je dieťa vedené v prehľade detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Dňa 02.03.2013 Okresný súd Spišská Nová Ves č.k. 6P/83/2011 - 50 pozbavil rodičov mal. G. rodičovských práv a povinností a dieťa je osvojiteľné. Od septembra 2014 navštevovalo predškolské zariadenie. Mal. G. je citlivé, vnímavé, hravé a pozitívne ladené dieťa, ktoré vyžaduje pozornosť svojho okolia. V prípade, ak je vystavený stresu, vyžaduje saturáciu aktuálnych potrieb v podobe fyzického kontaktu (objatie, pohladenie, prítulenie), občasný výskyt enurézy. Vzťah biologickému rodičovi a súrodencovi s mal. G. by sa dal charakterizovať ako formálny, bez citových väzieb. Biologická matka nejavila o maloletého skutočný a aktívny záujem, krátko po pôrode ho opustila a ušla z nemocnice. Detský domov vyžadoval, aby profesionálna matka dodržiavala dohodnuté intervaly návštev s príbuznými maloletého. Stretnutia súrodencov by sa dali spätne hodnotiť ako sporadické, ich vzájomné vzťahy by sa dali opísať ako povrchné a citovo chladné. Mal. G. vie, že má súrodencov, avšak neproklamuje k nim žiadnu pozitívnu, emocionálnu náklonnosť. Čo sa týka vzťahu k biologickým rodičom, disponuje informáciou, že sa narodil „inej mamke“, ale za svoju blízku a vzťahovú osobu považoval profesionálnu matku (navrhovateľku), nakoľko bol v jej profesionálnej starostlivosti od svojich piatich dní. Vzťah, ktorý mal maloletý vytvorený k profesionálnej matke by sa dal hodnotiť ako citovo vrúcny, považoval ju za blízku, vzťahovú osobu, u ktorej vyhľadával pocit istoty a bezpečia, oslovoval ju ako mamka U.. Vzťahy s ostatnými členmi profesionálnej rodiny boli pozitívne, profesionálnu rodinu považoval za svoju rodinu. Nakoľko bol v tejto rodine umiestnený od svojho útleho veku, dá sa to považovať za primeranú reakciu a prežívanie dieťaťa. O možnosti zverenia mal. Jozefa do pestúnskej starostlivosti, o dôvodu, či priebehu jeho premiestnenia do inej profesionálnej rodiny konzultovali odborní pracovníci detského domova výlučne s navrhovateľkou, nakoľko sám navrhovateľ, ani iní členovia profesionálnej rodiny, porad, či konzultácií nezúčastnili a neprejavili žiadnu snahu resp. záujem o spoluúčasť pri riešení Jozefovej budúcnosti. Zo strany manžela profesionálnej matky (navrhovateľa) nezaznamenali aktívny a priamy záujem o mal. G., či už v otázke jeho zverenia do pestúnskej starostlivosti, či prípravy na proces medzinárodného osvojenia. Navrhovateľka mal. G. vo viacerých individuálnych rozhovoroch oslovoval ako „ujo“. Nakoľko sa navrhovateľka dňa 11.02.2016 vyjadrila, že zvažuje podanie návrhu o pestúnsku starostlivosť, zrealizoval detský domov dňa 18.03.2016 vo svojich priestoroch rozhovor s navrhovateľkou a vedením detského domova. Navrhovateľka sa dotazovala na ďalšie doplňujúce informácie ohľadom pestúnskej starostlivosti a vyjadrila potrebu prediskutovať túto skutočnosť s ďalšími členmi rodiny. Detský domov jej poskytol čas na premyslenie, následne bolo ďalšie spoločné stretnutie naplánované na 07.04.2016. Dňa 07.04.2016 prebehlo stretnutie odborného tímu detského domova s navrhovateľkou a táto sa vyjadrila, že po zvážení všetkých možností chce „pre G. to najlepšie“ a teda, aby mu bolo sprostredkované medzinárodné osvojenie, t.č. nemá záujem o pestúnsku starostlivosť. Zároveň prejavila snahu o pomoc pri príprave na proces medzinárodného osvojenia, zo stretnutia bol vyhotovený písomný záznam, ktorý všetci zúčastnení podpísali. Dňa 22.04.2016 bola na Centrum pred medzinárodnoprávnou ochranu detí a mládeže zaslaná spisová dokumentácia mal. Jozefa pre sprostredkovanie medzinárodného osvojenia. V týždenných správach a IPRA Doch v mesiacoch júl až auguste, ktoré navrhovateľka zaslala do detského domova boli zaznamenané aktivity s dieťaťom počas prázdnin, nakoľko si navrhovateľka bola vedomá, že mal. G. bol zaradený do procesu medzinárodného osvojenia a príprava bola intenzívnejšia, detský domov vnímal tú zo strany navrhovateľky nevyužitú možnosť rozlúčenia sa mal. G. s blízkou osobou. Detský domov vnímal potrebu psychologického vyšetrenia navrhovateľky klinickým psychológom, aj vzhľadom na určité skutočnosti, ktoré súviseli s odchodom mal. B. z profesionálnej rodiny. Tiež zvažoval i situáciu blížiaceho sa odchodu mal. G. z profesionálnej rodiny. Dňa 27.09.2016 bol do detského domova zaslaný psychologický posudok klinickej psychologičky Mgr. O. zo záverom, že navrhovateľka je podľa vyšetrenia výrazne nevhodná pre prácu profesionálneho rodiča. Navrhovateľke bola oznámená skutočnosť, že s prihliadnutím na záver psychologického posudku nebude môcť mal. G. zostať v jej profesionálnej starostlivosti a bude premiestnený do inej profesionálnej rodiny. Bola jej ponúknutá možnosť naďalej kooperovať na príprave mal. G. na medzištátne osvojenie počas sporadických návštev

a telefonátov (1 x týždenne, poprípade 1 x za dva týždne - nakoľko ide o proces odpútavania sa od profesionálnej matky, predpokladaná bola redukcia návštev a kontaktov navrhovateľky s mal. G.). Počas víkendu od 08.-09.10.2016 bola navrhovateľke ponúknutá možnosť rozlúčiť sa s mal. G., vysvetliť mu celú situáciu a dôvod odchodu, čo navrhovateľka nezrealizovala. Dňa 10.10.2016 bolo dieťa po zvážení všetkých možností a s prihliadnutím na jeho najlepší záujem premiestnené do profesionálnej rodiny p. O.. Maloletý bol o dôvode jeho premiestnenia informovaný zo strany psychologičky detského domova a profesionálneho rodiča p. O., nakoľko sa navrhovateľka, aj napriek dohode na porade detského domova s mal. G. nerozlúčila. Následne proces prípravy mal. G. na medzištátne osvojenie prešiel do kompetencie profesionálneho rodiča p. O., adaptácia mal. G. na prostredie profesionálnej rodiny p. O. prebehla bez výrazných ťažkostí, či už v emocionálnom prežívaní dieťaťa, tak v jeho psychickom stave. Dieťa si prešlo procesom smútenia a odpútavania sa od profesionálnej matky, s tým procesom súviseli prejavy ako výskyt enurézy, plač pri lúčení, nervozita mal. G. pri čakaní navrhovateľky na návštevu, vyjednávanie a obviňovanie profesionálnej matky (navrhovateľky) so zámerom dieťaťa vrátiť sa do jemu známeho prostredia, ako aj výskyt sporadických konfliktov medzi deťmi v profesionálnej rodine. V materskej škole sa počas celého obdobia vyskytol jeden konflikt, mal. G. sa sťažoval na chlapcov, ktorí ho v ten deň vyprovokovali. Počas realizácie návštev navrhovateľky v období 10-11/2016 zistili, že prežívanie mal. G. sa zhoršuje, maloletý bol tesne pred návštevou nervóznejší, odmietal jesť (napr. ak mala prísť navrhovateľka), po návšteve sa v daný deň vyskytli konflikty v profesionálnej rodine p. O., ktoré inak v ostatné dni absentovali. Mal. G. tvrdil, že má s navrhovateľkou tajomstvo a nikomu ho nepovie. Tiež tvrdil, že od určitého dňa už nebude u profesionálneho rodiča p. O., že pôjde domov. Navrhovateľka vyžadovala zo strany profesionálneho rodiča p. O. návštevy aj mimo termínov a v neskorých hodinách, či neskoré telefonáty. Po týchto návštevách, ako aj telefonických rozhovoroch detský domov v správaní mal. G. odpozoroval negatívne prejavy, ako vyvolávanie bitiek s deťmi, občasnú enurétu, negovanie, agresiu zameranú na veci v jeho okolí (hračky), roztržitosť. S uvedených dôvodov a po konzultácii s externými odborníkmi sa detský domov rozhodol obmedziť kontakt navrhovateľky s mal. G., nakoľko vnímali jeho negatívny vplyv na jeho emocionálne prežívanie a psychický stav.

4. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 16P/350/2016-134 zo dňa 13. septembra 2017 súd pribral do konania, ako účastníka, Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

5. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 29.6.2018 poukázalo na to, že konanie vedené na OS SNV pod sp.zn 5P/272/2017 bolo dňa 12.03.2018 právoplatne ukončené rozsudkom sp.zn. 5P/272/2017-287 zo dňa 14. februára 2018, ktorým bolo maloleté dieťa právoplatne osvojené. Odkázalo na komentár k Zákonu o rodine, konkrétne k § 97 zákona o rodine (In: Horváth, E., Varga, E.: Zákon o rodine Komentár, str. 545 a nasl., IURA EDITION), ktorý stanovuje rozdiel a prednosť inštitútu osvojenia pred inými formami náhradnej starostlivosti, predovšetkým na to, že „Osobitné miesto medzi nimi (jednotlivými formami náhradnej starostlivosti), z dôvodu najdokonalejšieho nahradenia biologickej rodiny patrí osvojeniu. Rozdiely oproti iným formám náhradnej starostlivosti spočívajú predovšetkým v jeho časovej neobmedzenosti, nezachováva sa rodičovský vzťah a práva a povinnosti z neho vyplývajúce ani v minimálnom rozsahu, vzniká príbuzenský vzťah s príbuznými osvojiteľa. Zmyslom osvojenia je predovšetkým vytvorenie vhodného prostredia (chýbajúceho alebo nefunkčného) pre priaznivý vývoj dieťaťa, keďže rodinné prostredie sa z tohto hľadiska považuje za najideálnejší prostriedok. Účel osvojenia sa sleduje nielen na strane osvojenca, ale aj na strane osvojiteľov, ktorým tento inštitút umožní uspokojenie potreby realizácie rodičovského inštinktu...“ Tiež odkázalo na komentár k ustanoveniu § 44 Zákona o rodine, (In: Horváth, E., Varga, E.: Zákon o rodine Komentár, str. 209, IURA EDITION) v prípade Náhradnej osobnej starostlivosti, predovšetkým na to, že „Zákon zdôrazňuje dočasnú foriem náhradnej starostlivosti upravených v tretej hlave zákona a do uvedených inštitútov náhradnej starostlivosti zavádza pojem osobná starostlivosť, ktorý je presnejší než v doterajšej právnej úprave používaný pojem výchova, pričom, samozrejme, osobná starostlivosť subsumuje v sebe aj výchovu dieťaťa v užšom zmysle slova. Ako uvádza literatúra, osvojením vznikajú nové rodinnoprávne vzťahy (pozri § 97 a 106), pri náhradnej starostlivosti sa pôvodné rodinnoprávne vzťahy v zákonom predpokladaných prípadoch len dočasne nahrádzajú, avšak pôvodný vzťah rodičov a detí zostáva.“ Na základe uvedených komentárov k jednotlivým formám náhradnej starostlivosti, a teda k osvojeniu a náhradnej osobnej starostlivosti, je evidentné, že osvojenie má prednosť pred náhradnou osobnou starostlivosťou, ako aj inými formami náhradnej starostlivosti. Na základe uvedeného má Centrum za to, aby súd konanie vo veci o zverení do spoločnej náhradnej starostlivosti, z dôvodu existencie právoplatnosti rozhodnutia o osvojení maloletého, zastavil, respektíve rozhodol tak, že návrh navrhovateľov zamietne.

6. Podaním zo dňa 29.09.2017, doručeným tunajšiemu súdu toho istého dňa, oznámila vstup do tohto konania Okresná prokuratúra Spišská Nová Ves.

7. Dňa 06.10.2017 bol na tunajšom súde podaný návrh na osvojenie maloletého G. X., P. XX.XX.XXXX, ktoré konanie je vedené pod sp.zn. 5P/272/2017.

8. Uznesením sp.zn. 16P/350/2016 - 265 zo dňa 23. októbra 2017 tunajší súd prerušil konanie o zverení maloletého G. X., P. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov a to až do právoplatného skončenia konania o návrhu vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves na osvojenie maloletého G. X., P. XX.XX.XXXX, pod sp.zn. 5P/272/2017.

9. Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, na základe odvolania navrhovateľov proti uzneseniu o prerušení konania uznesením sp.zn. 8CoP/366/2017 - 407 zo dňa 17. januára 2018, predmetné napadnuté uznesenie potvrdil.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe dovolania navrhovateľov proti uzneseniu odvolacieho súdu, uznesením sp.zn. 3 Cdo 58/2018 zo dňa 11.04.2018, uvedené dovolanie odmietol.

11. Uznesením sp.zn. 16P/350/2016-510 zo dňa 8. júna 2018 tunajší súd rozhodol o pokračovaní v predmetnom konaní.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov a svedkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi a zistil tento skutkový stav:

13. Podľa pôvodného rodného listu maloletého (nachádzajúceho sa v spise tunajšieho súdu sp.zn. 5P/234/2016) , ako jeho matka bola zapísaná I. Ž., P. XX.XX.XXXX a ako otec bol zapísaný G.P. X., P. XX.XX.XXXX. Obaja menovaní sú biologickými rodičmi maloletého.

14. Z pripojených spisov tunajšieho súdu mal súd osvedčené, že rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 15P/81/2011-17 zo dňa 06.07.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2011, bola nad mal. G. X., P. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa mala realizovať v Detskom domove Spišské Vlachy a oboch rodičov súd zaviazal prispievať na jeho výživu po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované mal. dieťa mesačne, pričom rodičia boli povinní platiť výživné vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova od právoplatnosti uvedeného rozsudku.

15. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 6P/83/2011-50 zo dňa 29.01.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.03.2013, boli rodičia maloletého G., pozbavení výkonu ich rodičovských práv a povinností k tomuto dieťaťu a zároveň bolo vyslovené, že sú splnené podmienky osvojiteľnosti maloletého G..

16. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 13P/111/2013-15 zo dňa 25.04.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.05.2013, bol do funkcie poručníka pre mal. G. ustanovený Detský domov Spišské Vlachy, ktorý je oprávnený a povinný zabezpečovať výchovu maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

17. Maloletý bol prakticky od svojho narodenia, t.j. od roku 2011 umiestnený do starostlivosti navrhovateľky, ako profesionálnej matky pracujúcej ako zamestnanec pre detský domov - poručníka maloletého.

18. Dňa 18.1.2012 bola dieťaťu podľa správy kolízneho opatrovníka spracovaná dokumentácia, vzhľadom k tomu, že sanácia jeho biologickej rodiny bola neúspešná a pre dieťa sa nepodarilo nájsť ani vhodnú osobu z rodiny na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Bolo hlásené do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú osobnú starostlivosť na určený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice sprvu formou pestúnskej starostlivosti, po rozhodnutí o osvojiteľnosti, formou osvojenia.

19. V roku 2013 bolo dieťa hlásené do procesu medzištátneho osvojenia.

20. Podľa Záznamu z 18.03.2016 bol uvedeného dňa vykonaný v detskom domove pohovor s navrhovateľkou vo veci možnosti zverenia mal. G. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, keďže pri poslednom stretnutí s vedením detského domova sa mala navrhovateľka, ako profesionálna matka vyjadriť, že zvažuje podanie návrhu o pestúnsku starostlivosť, nakoľko vzájomné väzby medzi jej rodinou a maloletým sú silné. Podľa uvedeného záznamu sa navrhovateľka pýtala na ďalšie doplňujúce informácie ohľadom tejto možnosti a počas Veľkej noci v r. 2016, kedy budú spolu celá rodina, chcela túto možnosť spolu s ňou prebrať. Navrhovateľka bola informovaná podľa uvedeného záznamu, že maloletý bude zaradený na medzištátne osvojenie, pričom riaditeľka detského domova podala informáciu do Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na sprostredkovanie medzištátneho osvojenia, že medzi mal. G. a navrhovateľkou sú silné väzby a že tento je v profesionálnej rodine od narodenia. Tiež sa v zázname uvádzalo, že celá rodina má k mal. G. vzťah a že s centrom bol dohodnutý postup do konca mesiaca marec ujasniť si smerovanie dieťaťa, t.j. či bude medzištátne osvojené alebo dôjde k pestúnskej starostlivosti. Uvedený záznam bol podpísaný aj samotnou navrhovateľkou.

21. Podľa Záznamu zo dňa 07.04.2016 bol vykonaný v uvedený deň v detskom domove opätovne pohovor s navrhovateľkou, kedy prebehlo stretnutie odborného tímu s menovanou, kde sa navrhovateľka vyjadrila k novej pestúnskej starostlivosti o maloletého. Oznamila, že po zvážení všetkých možností, chce „pre G. to najlepšie“ a teda, aby mu bolo sprostredkované medzištátne osvojenie a teda nemá záujem o pestúnsku starostlivosť. Zároveň mala prejavovať snahu o pomoc pri príprave na proces medzištátneho osvojenia.

22. Dňa 22.04.2016 bola na Centrum pred medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže zaslaná spisová dokumentácia mal. G. pre sprostredkovanie medzinárodného osvojenia.

23. Podľa vyhodnotenia individuálneho plánu aktivít vo vzťahu k mal. G. zo dňa 30.04.2016, v uvedenom mesiaci apríl sa začala jeho intenzívna príprava na odchod z profi rodiny, nakoľko bol zaradený do programu na medzištátnu adopciu. Počas uplynulého obdobia podľa uvedeného záznamu, ktorý podpisovala navrhovateľka, táto sa mala s maloletým veľa rozprávať o tom, ako sa narodil a o tom, ako sa dostal do profi rodiny, mala sa realizovať návšteva u Y. v Košiciach, ktorý je tiež dieťaťom adoptovaným a ktoré bolo od narodenia v profi rodine navrhovateľky. Mal. G. sa priamo podľa záznamu navrhovateľky v uvedenej správe s takýmto dieťaťom stretával, aby sa vedel trochu priblížiť tomu, žeby aj on mohol žiť v inej rodine.

24. Podľa vyhodnotenia individuálneho plánu z 31.05.2016 podpísaného navrhovateľkou poukazovala na to, že maloletý absolvuje návštevy v Košiciach u mal. Y., nakoľko majú to byť účelné stretnutia pre maloletého v rámci jeho prípravy na medzištátne osvojenie. Bolo jej odporúčané, že je potrebné intenzívne sa venovať maloletému pri príprave na medzištátne osvojenie a to znamená zvládnuť jeho odchod z profi rodiny, je potrebné zvládnuť postupné odpútavanie od profi matky (navrhovateľky) a približovať mu prechod do jeho novej rodiny.

25. Rovnako tak vo vyhodnotení individuálneho plánu zo dňa 30.06.2016 podpísaného navrhovateľkou, táto uvádzala, že v príprave na medzištátne osvojenie sa venujú vzťahom v profi rodine a snažia sa priblížiť biologickú rodinu, nakoľko sú to dôležité informácie, pretože G. sa k tomu stavia skôr pasívne, ako aktívne a málo sa pýta na súvislosti so svojou rodinou.

26. Vo vyhodnotení individuálneho plánu z 31.07.2016 podpísaného navrhovateľkou, opäť táto uvádzala, že v príprave na medzištátne osvojenie sa venujú vzťahom v profi rodine a snažia sa priblížiť maloletému jeho biologickú rodinu.

27. Dňa 20.9.2016 bol vypracovaný psychologický posudok č. 13/2016 od D.. O. O. na navrhovateľku, podľa ktorého u tejto je zachytená nezrelá osobnostná organizácia s akcentovanou nevyrovnanou osobnostnou štruktúrou, výrazne emočne labilnou a impulzívnou. Prežívanie je pervazívne extratenzívne, čo znamená, že životné problémy má sklon prevažne riešiť intuitívne, emočne, inštinktívne, za minimálnej účasti premyslenia problému, čo môže spôsobovať nižšiu efektivitu a adekvátnosť jej správania, reakcie môžu byť často neprimerané kontextu, osobné, vo veku jej egocentrického nastavenia. Má sklony k dramatizovaniu, zveličovaniu, pútaníu pozornosti a zbytočnému komplikovaniu a zveličovaniu jednoduchých situácií. Vyhľadáva blízke vzťahy, ale prevažne pre narcistické uspokojenie svojich potrieb, schopnosť skutočnej empatie je malá. Jej sociálne schopnosti sú

málo rozvinuté, môže mať ťažkosti v adaptívnom vychádzaní so svojim okolím, prevažujú egocentrické pohnútky, snaha manipulovať a ovládať svoje okolie s malou trpezlivosťou. Je k sebe znížené sebakritická, vnútorne vytvorený má o sebe grandiózny sebaobraz. Boli zistené poruchy sociálnej adaptácie a nevyučovalo sa aj jej citovo agresívnejšie správanie sa v záťaži, nakoľko disponuje len minimom zreých ovládacích mechanizmov a je vysoká pravdepodobnosť aj agresívnejšieho, direktívnejšieho prejavu. Zo záverov tohto posudku následne vyplynulo, že je výslovne nevhodná pre prácu profesionálneho rodiča, ide u nej o klinický obraz nevyrovnanej, emočne labilnej poruchy osobnosti.

28. Navrhovateľka bola s uvedeným záverom vyšetrenia oboznámená dňa 07.10.2016, čo vyplynulo z jej návrhu vo veci samej a k 31.10.2016 bol s ňou ukončený pracovný pomer.

29. E-mailovým podaním zo dňa 21.10.2016, adresovaným detskému domovu, navrhovateľka mala oznámiť detskému domovu vo veci mal. G., že sa rozhodli si ho ponechať v náhradnej starostlivosti.

30. Podľa Záznamu z rozhovoru vykonaného 23.11.2016 s navrhovateľom na oddelení SPODaSK ÚPSVaR Košice, mal byť vykonaný pohovor s navrhovateľom, počas ktorého navrhovateľ uviedol, že doručení dotazníka žiadateľa chcel požiadať o zapísanie do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť, v rámci pohovoru uviedol, že má záujem o sprostredkovanie zoznámia sa s dieťaťom, zobral tiež na vedomie, že, ak by mal záujem o zverenie dieťaťa, s ktorým ho spájajú rodinné vzťahy alebo je pre dieťa blízkou osobou (má s ním nadviazaný vzťah), je podľa Zákona o rodine vhodnou náhradná osobná starostlivosť, ktorá nevyžaduje splnenie podmienky zapísania do zoznamu žiadateľov. Vzhľadom k týmto informáciám sa navrhovateľ rozhodol, že v tom čase dotazník nebude doplňovať o požadované prílohy a že zo svojej žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov na tento čas odstupuje.

31. Zároveň z tohto záznamu zo zápisu vykonaného zamestnankyňou uvedeného úradu na jeho druhej strane vyplynulo, že navrhovateľ v rozhovore sa neformálne vyjadril, že by mal záujem o zverenie mal. G. do pestúnskej starostlivosti v prípade možnosti a tiež, že veľmi afektívnym spôsobom prejavil silný nesúhlas s tým, aby to bolo uvedené v zázname z rozhovoru, ináč záznam odmietne podpísať.

32. Podľa výpovede navrhovateľa v rámci jeho vyjadrenia k tomuto záznamu, tento bol zarazený stanoviskom o tom, že maloletého nemôže dostať, lebo boli rozbehnuté okolo neho určité procesy a podľa jeho výpovede mal byť vyzvaný k tomu, aby podpísal papier, že sa ho vzdáva, pričom on to počítaval ako nátlak na jeho osobu.

33. Podľa súkromného znaleckého posudku č. 68/2017 zo dňa 06.11.2017, vypracovaného E.. D.. T. B., na základe zadania navrhovateľky, má navrhovateľka vytvorený adekvátny sebeobraz a primerané sebahodnotenie, pri hodnotení svojich osobnostných dispozícií sa nepreceňuje, v sebahodnotiacej škále nemá tendenciu preceňovať svoje intelektové schopnosti, hodnotí ich adekvátne diagnostikovanej úrovni. Z osobnostných dispozícií hodnotí v pásme vyššieho priemeru schopnosť pracovať pod záťažou, emocionálnu vyrovnanosť, samostatnosť v rozhodovaní, tvorivosť, súťaživosť, cieľavedomosť, zodpovednosť, schopnosť komunikovať, schopnosť vystupovať na verejnosti, organizačné schopnosti, flexibilitu a prispôsobivosť okoliu. Všetky svoje ostatné sledované charakteristiky hodnotí v pásme priemeru. Uvedená znalkyňa na základe štúdia dokumentácie znaleckej psychologickkej diagnostiky navrhovateľky a analýzy získaných poznatkov konštatovala, že navrhovateľka je dostatočne osobnostne disponovaná pre zverenie mal. G. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. V osobnostnej štruktúre navrhovateľky psychodiagnostikou neboli zistené nedostatky, ani povahové črty, ktoré by ju robili nespôsobilou na starostlivosť o mal. dieťa a ktoré by mohli akýmkoľvek spôsobom ohroziť maloletého v jeho zdravom psychickom a fyzickom vývine, resp. ktoré by mali negatívny vplyv na zdravý, psychický a fyzický vývin mal. dieťaťa.

34. Dňa 25.11.2016 bol na tunajšom súde podaný návrh na zverenie maloletého G. do predosvojiteľskej starostlivosti budúcich osvojiteľov.

35. Podľa správy o priebehu prvej interakcie mal. G. so žiadateľmi o predosvojiteľskú starostlivosť zo stretnutia uskutočneného dňa 14.12.2016 vyplynulo, že maloletý spočiatku reagoval na stretnutie so žiadateľmi neisto, ale časom sa uvoľnil a fyzicky kontakt so žiadateľmi neodmietal. Bolo u neho badať neistotu a opatrnosť, avšak bol pozitívne ladený a neskôr sa snažil komunikovať s nimi po anglicky.

Jeho správanie ku koncu stretnutia bolo omnoho spontánnejšie. Ku koncu stretnutia, kedy sa Detský domov snažil so žiadateľmi dohodnúť na ďalšom stretnutí maloletý na to reagoval poznámkou „a oni nejdú so mnou?“. Bolo mu vysvetľované, že ešte s ním nemôžu ísť, ale, že sa s ním môžu stretnúť zajtra, maloletý s tým nesúhlasil, trval na tom, aby žiadatelia išli s ním k profesionálnemu rodičovi domov, neskôr však pristál na dohodu, že prídu za ním zajtra. Rozlúčil sa s nimi podaním rúk a objatím. Podľa jeho vyjadrenia stretnutie s nimi sa mu páčilo a darčeky mu urobili radosť, uviedol len, že s nimi nechce ísť štátu pobytu žiadateľov. Pri odchode ešte zamával žiadateľom. Podľa správy zo stretnutia žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť s maloletým z priebehu druhej interakcie uskutočnenej dňa 15.12.2016 vyplynulo, že maloletý vítal žiadateľov anglickými pozdravmi a s nadšením ich pozýval dovnútra, vo svojej izbe im ukazoval plagáty, popisoval im, čo je na nich nakreslené a tiež spomenul, že sú na nich nakreslení aj oni. Žiadatelia maloletého so záujmom počúvali, reagovali a vhodne zrkadlili jeho emocionálne prejavy, chválili jeho snahu a šikovnosť. Maloletý na ich záujem a pochvaly reagoval spontánnym úsmevom, zvyšoval snahu predviesť sa a pochváliť. Zo správania dieťaťa bolo zjavné, že zvláda primerane čítať ich neverbálne prejavy a primerane na ne reagovať (v prípade prejavov radosti zo strany žiadateľov sa usmieval, ak vnímal, že žiadatelia niečo nerozumejú, snažil sa im to vysvetliť). Po čase, keď bol maloletý unavený a rozhodovalo sa o ukončení stretnutia žiadateľov s maloletým, tento s tým prejavoval nesúhlas, nechcel, aby žiadatelia odišli, odmietal si ísť ľahnúť a odpočinúť. Prejavovalo sa u neho trucovité správanie, vyjednával ako s profesionálnym rodičom, tak aj so žiadateľmi, nakoniec sa všetci spoločne dohodli, že maloletého žiadatelia uložia sami k poobedňajšiemu spánku a zajtra ho prídu opäť navštíviť. Maloletý s tým nakoniec súhlasil a v priebehu niekoľkých minút zaspal. V priebehu tretej interakcie, ktorá sa uskutočnila 16.12.2016, keď išiel maloletý spolu s profesionálnym rodičom vyzdvihnúť žiadateľov, počas cesty autom spontánne verbalizoval, zaujímal sa, kde sa žiadatelia v Spišskej Novej Vsi nachádzajú. Pri stretnutí na parkovisku im nadšene mával a anglicky ich pozdravoval. Cestou späť sa na nich cez okno auta usmieval a kýval im. Žiadatelia mu úsmev, ako aj mávanie opätovali, čo u maloletého vyvolalo ešte väčšiu radosť. Počas tejto interakcie sa žiadatelia maloletému aktívne venovali a saturovali jeho potreby na primeranej úrovni. V priebehu interakcie spoločne s maloletým hľadali primerané možnosti komunikácie a aj maloletý bol inštruovaný, ako má so žiadateľmi komunikovať. Pri spoločnom pozeraní videí spočiatku si maloletý sadol do kresla, no keď ho žiadateľ zavolať k ním, s úsmevom si k ním rýchlo prisadol na gauč. Pri pozeraní videí maloletý odpovedal žiadateľom na ich položené otázky a to kývaním hlavy, páčilo sa mu to, čo vidí, ako aj nápad ísť sa tam pozrieť. Z neverbálneho správania maloletého bolo badať slabé prejavy neistoty, verbalizoval tiež obavy z jeho pobytu v štáte pobytu žiadateľov a to, že sa bojí (strach, že im nerozumie) a že ešte teraz nechce ísť do štátu pobytu žiadateľov. Žiadatelia na tieto jeho slová primerane a vhodne reagovali ubezpečením, príp. fyzickým kontaktom (pohladenie po hlave, objatie) a uisťovali ho, že sa nemá čoho báť, že bude všetko v poriadku a že tam budú spolu s ním. Maloletý na to nijako nereagoval, skôr pasívne počúval. Neskôr sa žiadateľov pýtal na zvony, ktoré videl na videu. Bolo odpozorované, že maloletý sa so žiadateľmi veľmi rád zabáva, pri žiadateľke si užíval jej záujem a pozornosť, rešpektoval a prijímal jej usmernenia, zaujímal sa o to, čo žiadatelia počas stretnutia robia, pýtal sa ich na to a sledoval ich. Na konci stretnutia maloletý opäť začal protestovať a vyjednávať, odmietal počúvať argumenty, žeby mali žiadatelia odísť, žiadal, aby sa spolu s ním naobedovali, bolo mu vysvetlené, že v tento deň musia žiadatelia opätovne odísť, ale, že prídu pre neho zajtra ráno a pôjdu spolu na spoločný výlet. Maloletý bol smutný, ale po uistení zo strany žiadateľov s týmto plánom nakoniec súhlasil a bol ich odprevadiť až k dverám. Rozlúčil sa s nimi objatím a pri odchode im mával z okná domu. Dňa 19.12.2016 bol maloletý prepustený z detského domova do starostlivosti žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť, maloletý bol navštívený v priestoroch penziónu, kde sa žiadatelia v čase interakcie zdržiavali, mali spoločne s dieťaťom vyzdobený vianočný stromček, počas návštevy zamestnancov detského domova bolo dieťa počas tejto návštevy pokojné, veselé, komunikovalo a odpovedalo na kladené otázky. Uvedená návšteva bola realizovaná 22.12.2016, maloletý sa vyjadroval, že je mu so žiadateľmi dobre, chodia autom na rôzne výlety, uviedol, že večer pred spaním ho žiadateľka hladí po hlave a je to príjemné, ráno sa budí a ide k žiadateľovi a chce sa hrať, s týmto hráva hlavne futbal, vyjadril sa pri pohovore, že do štátu pobytu žiadateľov nechce ísť preto, lebo sú tam šašovia a tí sa mu nepáčia. Pracovníci detského domova spolu s ním o tom rozprávali, uvádzali mu, že všade na zemi žijú ľudia, chodia do školy a pracujú tak, ako je to aj na Slovensku. Dieťa do chápalo, nebola u neho viditeľná obava, len odmietnutie a to bolo vnímané bez zjavného dôvodu. Ďalšia návšteva v domácnosti žiadateľov bola vykonaná 29.12.2016, počas ktorej maloletý rozprával o svojich spoločných zážitkoch so žiadateľmi, počas tejto návštevy veľa komunikoval, hral sa, vyhľadával fyzický kontakt so žiadateľmi, pôsobil veselým a spontánnym dojmom, v rozhovore mu bol vysvetľovaný priebeh cesty do bližšie uvedeného mesta do štátu pobytu žiadateľov, kde sa maloletý zaujímal o let lietadlom, naďalej len verbalizoval odmietanie odcestovať do štátu pobytu

žiadateľov. Podľa uvedených správ maloletý občas verbalizoval obavy z jeho odchodu do štátu pobytu žiadateľov, že sa bojí (strach, že im nerozumie), čo ak lietadlo spadne?, prípadne uvádzal, že teraz ešte nechce ísť do štátu pobytu žiadateľov. Ako dôvod, pre ktorý nechcel ísť udával činnosti a predmety, ktoré doteraz obľuboval a boli v centre jeho záujmu.

36. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 5P/234/2016-132 zo dňa 05.01.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.01.2017, bol maloletý G. X., P. XX.XX.XXXX zverený do predosvojiteľskej starostlivosti manželov, ktorí sú občania štátu ich pobytu.

37. Podľa prvej Poadopčnej správy z 23.01.2017 si maloletý hneď po príchode k žiadateľom o predosvojiteľskú starostlivosť dobre zvykol na nové prostredie a prispôobil sa dennej rutine. Žiadatelia o predosvojiteľskú starostlivosť v tom čase nemali pocit, že by museli vyhľadať profesionálnu pomoc, pretože nenastali žiadne problémy. So žiadateľmi o predosvojiteľskú starostlivosť si vybudoval veľmi pozitívny vzťah a v ich prítomnosti sa cítil príjemne, preukazoval im obom náklonnosť a vyhľadával ich pozornosť. V tom čase ich naďalej volal ich menami. Na osoby okolo seba reagoval pozitívne. Dobre sa správal. V tom čase ešte nechodil do školy a žiadatelia plánovali, že ho nechajú privyknúť si na prostredie, až potom ho prihlásia do školy. Reagoval neutrálne, keď mu bolo spomínané Slovensko. Nepreukázal žiadne konkrétne negatívne ani pozitívne reakcie. Pri otázke, či by sa chcel vrátiť na Slovensko, euforicky odpovedá, že chce štát pobytu budúcich osvojiteľov.

38. Podľa druhej Poadopčnej správy z 19.04.2017 si maloletý veľmi dobre zvykol a prispôobil sa dennému režimu u žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť. Prestal rozprávať slovensky. Maloletý si so žiadateľmi o predosvojiteľskú starostlivosť vybudoval veľmi pozitívny vzťah a v ich prítomnosti sa cíti veľmi dobre. Podľa uvedenej správy vyhľadáva ich spoločnosť a stal sa voči nim veľmi vrúcny; objíma ich a bozkáva, čo svedkom bola aj sociálna pracovníčka, maloletý o nich hovorí ako o svojich rodičoch, začal navštevovať školu a bol umiestnený do triedy so zahraničnými žiakmi, kde sa učí angličtinu a jazyk štátu pobytu budúcich osvojiteľov. Reagoval neutrálne, keď mu bolo spomínané Slovensko. Nepreukázal žiadne konkrétne negatívne ani pozitívne reakcie. Pri otázke, či by sa chcel vrátiť na Slovensko, euforicky odpovedá, že chce štát pobytu budúcich osvojiteľov.

39. Podľa poslednej Poadopčnej správy z 19.07.2017 si maloletý veľmi dobre zvykol a prispôobil sa dennému režimu u žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť. Títo nemali pocit, že by museli vyhľadať profesionálnu pomoc, pretože nenastali žiadne problémy. Maloletý sa prispôobil životu v štáte pobytu budúcich osvojiteľov. So žiadateľmi o predosvojiteľskú starostlivosť si vybudoval veľmi pozitívny vzťah a v ich prítomnosti sa cíti veľmi dobre. Podľa uvedenej správy vyhľadáva ich spoločnosť a stal sa voči nim veľmi vrúcny; objíma ich a bozkáva, čo svedkom bola aj sociálna pracovníčka, maloletý o nich hovorí ako o svojich rodičoch. Maloletý má pozitívny vzťah aj s členmi širšej rodiny žiadateľov o predosvojiteľskú starostlivosť vrátane tety, strýkov, bratrancov a sesterníc. Podľa poslednej poadopčnej správy si maloletý plne uvedomuje, že je zo Slovenska a že teraz žije v štáte pobytu budúcich osvojiteľov. Reaguje neutrálne, keď je mu spomínané Slovensko. Nepreukazuje žiadne konkrétne negatívne ani pozitívne reakcie. Na Slovensko reaguje neutrálne. Prestal rozprávať slovensky. Niekedy spomína profesionálnu rodinu, ktorá sa o neho starala a vie, kde býva.

40. Dňa 06.10.2017 bol na tunajšom súde podaný návrh na osvojenie maloletého G. X., P. XX.XX.XXXX, ktoré konanie je vedené pod sp.zn. 5P/272/2017.

41. Konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn 5P/272/2017 bolo dňa 12.03.2018 právoplatne ukončené rozsudkom sp.zn. 5P/272/2017-287 zo dňa 14. februára 2018, ktorým bol maloletý G. právoplatne osvojený.

42. V rámci uvedeného konania sp.zn 5P/272/2017 bol vypočutý aj maloletý G. za prítomnosti detskej psychologičky, kolízneho opatrovníka a tlmočníka a bez prítomnosti ostatných účastníkov, počas ktorého maloletý sám spontánne ukazoval fotografie na tablete, ktoré chcel súdu ukázať, tieto komentoval s tým, že na jednej z fotografií uvádzal, že je to jeho brat (a uviedol aj krstné meno dotyčnej osoby - poznámka súdu), a ten je jeho najlepším priateľom. Ďalej ukazoval fotky a udával, že je na nich jeho mama, sesternica, teta. Hovoril, že na ďalšej fotke je domov, pričom na otázku, kde je jeho domov, udával, že v štáte pobytu osvojiteľov. Ukazoval fotky z dovolenky, na ktorých udával, že je jeho mama, otec, tiež fotky z lode, ktoré boli robené v štáte pobytu osvojiteľov. Na konkrétne otázky uvádzal, že

býva v štáte pobytu osvojiteľov, tam sa mu páči. Býva tam s mamou a s otcom a na priamu otázku, s kým by chcel bývať v budúcnosti, udával, že s mamou a otcom. Na otázku, kde by chcel bývať, uviedol, že v štáte pobytu osvojiteľov. Na ďalšiu otázku či by chcel žiť alebo sa vrátiť žiť na Slovensko, uvádzal, že nie, a to preto, lebo v štáte pobytu osvojiteľov je teplo a žiaden sneh. Na otázku, či by chcel žiť v štáte pobytu osvojiteľov s niekým iným namiesto rodičov, uviedol, že nie, len s mamou a s otcom. Na otázku, či mu chýba niekto zo Slovenska, uvádzal, že nie a naďalej pokračoval v komentovaní fotografií. Na otázku, či si pamätá niekoho zo Slovenska, uviedol, že nie veľmi. Nevedel sa vyjadriť, ako dlho už býva v štáte pobytu osvojiteľov, avšak vedel uviesť, že keď prišiel do štátu pobytu osvojiteľov mal päť rokov a teraz má šesť rokov. Na otázku, kde žil predtým ako odišiel do štátu pobytu osvojiteľov, uviedol, že bol na Slovensku a na ďalšiu otázku, s kým na Slovensku žil, uviedol, že zabudol. Na otázku, či vie prečo je na súde uvádzal, že je tam na to, aby si zmenil priezvisko, pričom presne konkretizoval, aké priezvisko by mal mať (uviedol priezvisko osvojiteľov - poznámka súdu). Na priamu otázku, či si ho chce teda zmeniť, odpovedal, že áno, nevedel však vysvetliť prečo. Na ďalšiu otázku, ako sa teda volajú jeho rodičia uviedol mená osvojiteľov, a tiež potvrdil, sa chce volať rovnakým priezviskom, ako títo jeho rodičia. Na otázku, či rozumie slovensky, keď sa k nemu prihovárajú po slovensky, uvádzal, že nie, nerozumie čo sa mu hovorí a podľa jeho vyjadrenia slovensky zabudol.

43. V rámci jeho vyluchu dieťa komunikovalo plynule po anglicky.

44. Podľa vyjadrenia súdnej znalkyne PhDr. L. A., Z. E., ktorú súd pribral do uvedeného konania, ako súdneho znalca, maloletý G. je dieťa veľmi kontaktibilné, je veľmi dobre adaptované na nové prostredie v štáte pobytu osvojiteľov, je vidno, že má veľmi pekný vzťah k rodičom (osvojiteľom - poznámka súdu), ktorých považuje za svoju hlavnú rodinu. To, že si veci zo Slovenska z minulosti nepamätá, pripisuje znalkyňa záplave nových zážitkov, ktoré za tento rok v štáte pobytu osvojiteľov mal a ktoré v podstate nemohol dovtedy za celý svoj doterajší život zažiť. Tiež to pripisuje záplave nových ľudí, ktorých tam spoznal. Súdna znalkyňa nepostrehla, že by dieťa čokoľvek strádalo v novej rodine. Tiež nevidela z psychologického hľadiska dôvod na to, aby dieťa naďalej nebolo s osvojiteľmi, resp. aby sa čokoľvek menilo v tomto smere u dieťaťa, pretože dieťa evidentne prosperuje. Podľa znalkyne dieťa právnej podstate inštitútu osvojenia nerozumie, nie je schopný ho pochopiť vo svojom veku. Preňho to znamená zmenu priezviska a myslí, že ide iba o formalitu, pretože G. je už v rodine osvojiteľov zakotvený. Podľa znalkyne väzba medzi dieťaťom a rodičmi (osvojiteľmi - poznámka súdu) vykazuje prvky bezpečnej vzťahovej väzby. Dieťa je pevne naviazané na novú mamu (osvojiteľku - poznámka súdu), tiež aj na otca (osvojiteľa - poznámka súdu), silnejšie však na mamu, čo je však prirodzené. Takisto vidí znalkyňa aj pevnú väzbu rodičov (osvojiteľov - poznámka súdu) na dieťa, ktorí zrkadlia jeho potreby a reagujú na ne. Podľa uvedenej znalkyne v prípade iného rozhodnutia, než osvojenie tohto maloletého osvojiteľmi, by mohlo dôjsť k adaptačným poruchám u dieťaťa, ktoré zažilo veľmi pozitívne prijatie v novej rodine a ak by z tejto bolo vytrhnuté, mohlo by to mať vážny vplyv na jeho schopnosť nadväzovať vzťahy a tiež na schopnosť dôverovať ľuďom.

45. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

46. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

47. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej

republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

48. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

49. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

50. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

51. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

52. Podľa § 46 ods. 2 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

53. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

54. Podľa § 97 ods. 1 Zákona o rodine, osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojiteľa majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia.

55. Podľa § 106 ods. 1 Zákona o rodine, osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, ako aj medzi osvojencom a poručníkom alebo opatrovníkom, ktorý mu bol ustanovený súdom.

56. Podľa § 108 Zákona o rodine, osvojiteľ sa zapisuje v matrike namiesto rodiča osvojenca na základe oznámenia súdu.

57. Podľa § 107 ods. 1 Zákona o rodine, osvojenie môže súd zrušiť z vážnych dôvodov, ktoré sú v záujme maloletého dieťaťa, do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o osvojení na návrh osvojenca alebo osvojiteľa alebo aj bez návrhu.

58. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

59. Podľa § 164 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

60. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

61. Podľa § 43 CMP, rozsudok, ktorým je rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

62. Rozhodnutie o osvojení, ktoré je rozhodnutím o osobnom stave, je záväzné nie len pre účastníkov konania, ale pre každého; toto rozhodnutie je podkladom pre zápis v matrike (knihe narodení) (- Sborník směrnic, usnesení, rozborů a zhodnocení soudní praxe, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí NS ČSSR, ČSR a SSR 1965-19, sv. I, vydal NS ČSSR nákladem SEVT, Praha 1974, str. 349).

63. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

64. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

- b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
- c) výžive maloletého,
- o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

65. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

66. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že zverenie maloletého G. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, v súčasnej dobe nie je v záujme tohto dieťaťa.

67. Vychádzal z toho, že v záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

68. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Ak sa v konaní tvrdí, že výchove maloletého dieťaťa jedným z rodičov bráni závadný zdravotný stav tohto rodiča, ide o odbornú otázku, na ktorej posúdenie sa spravidla vyžaduje súčinnosť so znalcom (R 64/1968).

69. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti či zlého

zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezáujmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Ak má súd preukázané, že u jedného z rodičov nie sú predpoklady na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, musí skúmať, či osobnú starostlivosť o maloleté dieťa nie je schopný zabezpečiť druhý z rodičov.

70. V prípade maloletého G. v priebehu tohto konania nastala situácia, že tento bol v konaní o osvojení prebiehajúcim na tunajšom súde pod sp.zn. 5P/272/2017 osvojený osvojiteľmi.

71. Podľa § 97 ods. 1 Zákona o rodine osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi a medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah.

72. Osvojenie je spôsobom vzniku tzv. právneho rodičovstva - rodičovstva založeného rozsudkom. Právoplatnosťou rozsudku o osvojení zanikajú rodinnoprávne vzťahy s pôvodnou (zväčša biologickou) rodinou osvojenca a vznikajú nové rodinnoprávne vzťahy s rodinou osvojiteľov. Vzniká úplný príbuzenský pomer tak v priamom, ako i pobočnom rade. Nakoľko sa osvojitelia stávajú po právoplatnosti rozsudku rodičmi osvojenca, majú pri jeho výchove rovnaké práva a povinnosti ako biologickí rodičia. Rovnako tiež zodpovedajú za riadnu výchovu dieťaťa.

73. Osvojeniu tak patrí osobitné miesto medzi jednotlivými formami náhradnej starostlivosti a to z dôvodu najdokonalejšieho nahradenia biologickej rodiny pre dieťa. Rozdiely oproti iným formám náhradnej starostlivosti spočívajú predovšetkým v jeho časovej neobmedzenosti, nezachováva sa rodičovský vzťah a práva a povinnosti z neho vyplývajúce ani v minimálnom rozsahu, vzniká príbuzenský vzťah s príbuznými osvojiteľa.

74. Maloletý G. tak jeho osvojením osvojiteľmi sa dostal do nového rodinného prostredia, ktoré pre neho vytvárajú jeho „noví rodičia“ - osvojitelia, ktorí po právnej stránke v plnej miere nastupujú do všetkých práv a povinností pôvodných biologických rodičov maloletého a to vrátane ich zápisu do jeho rodného listu. Maloletý sa tak z toho hľadiska ocitol v starostlivosti jeho nových rodičov, ktorých jednou zo základných úloh jej aj jeho riadna výchova. Toto, že ju toho času osvojitelia maloletého riadne zabezpečujú nasvedčuje práve rozsudok o jeho osvojení, nakoľko pokiaľ by tomu tak nebolo, nebolo by možné maloletého nimi osvojiť.

75. Samotný maloletý v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.5P/272/2017 vyjadroval vo svojich prejavoch spokojnosť s prostredím, kde sa v súčasnosti nachádza, prejavoval blízku náklonnosť osvojiteľom, ktorý označuje za svojich rodičov a aj psychologické skúmanie maloletého cestou prítomného psychológa potvrdilo, že dieťa je pevne naviazané na novú mamu (osvojiteľku - poznámka súdu), tiež aj na otca (osvojiteľa - poznámka súdu), ktorí zrkadlia jeho potreby a reagujú na ne, pričom v prípade iného rozhodnutia, než osvojenia tohto maloletého osvojiteľmi, by mohlo dôjsť k adaptačným poruchám u dieťaťa a mohlo by to mať vážny vplyv na jeho schopnosť nadväzovať vzťahy a tiež na schopnosť dôverovať ľuďom.

76. Tak, ako už bolo vyššie uvedené, zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, len za predpokladu, že títo nie sú schopní takúto adekvátnu starostlivosť dieťaťu zabezpečiť. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti môže nastúpiť len v prípade, ak rodičia starostlivosť o maloleté dieťa nezvládajú a je jedno, či títo majú pozíciu tzv. právnych rodičov alebo biologických rodičov.

77. Takéto nezvládnutie riadnej starostlivosti zo strany osvojiteľov o maloletého nebolo preukázané v príslušných konaniach. Nevznikla teda potreba dieťaťu zabezpečovať žiadnu z iných foriem náhradnej starostlivosti, vrátane teda aj náhradnej osobnej starostlivosti a preto súd, vzhľadom na vyššie uvedené, návrh navrhovateľov zamietol.

78. V prípade, keď súd rozhoduje o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby, je v zmysle zákona povinný určiť aj výživné zo strany rodičov na maloleté dieťa a preto súd v predmetnom konaní konal aj s biologickými rodičmi maloletého, ktorí síce boli pozbavení svojich rodičovských práv k maloletému., avšak ich vyživovacia povinnosť tým k maloletému nezankla a k jej

zániku došlo až riadnym osvojením maloletého G. osvojiteľmi, ktorí na základe tohto budú zapísaní do jeho rodného listu, ako jeho rodičia, namiesto biologických rodičov.

79. Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom, nakoľko okrem rozhodovania o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, o ktorých veciach podľa § 111 písm. o/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP sa má rozhodovať vo veci samej uznesením, rozhodoval aj o úprave vyživovacej povinnosti rodičov k tomuto dieťaťu, o ktorej podľa § 111 písm. b, c/ CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP vo veci samej sa má rozhodovať rozsudkom. Rozsudok svojím spôsobom, ako forma rozhodnutia, konzumuje to uznesenie.

80. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

81. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

82. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

83. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

84. Súd postupujúc v zmysle § 52 citovaného zákona o týchto trovách rozhodol tak, že žiaden účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko nezistil žiadne také okolnosti, ktoré by odvodňovali priznať ich náhradu niektorému z účastníkov tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v ôsmich vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.